

WAAROM?

Het is de tijd van de witte, gele, blauwe bloemen. Allemaal wilde waarvoor we geen vinger moeten uitsteken: de witte pinksterbloem, de daslook, de witte dovenetel, het fluitenkruid en, als je geluk en scherpe ogen hebt: de volmaakt gevormde, sneeuw witte bloempjes die luisteren naar de naam vogelmelk. Voor het geel in de wei of op de berm staat de paardenbloem die binnenkort het gezelschap van de boterbloem krijgt. Voor de blauwe toets zorgt de ereprijs, het vergeet-mij-nietje, de ossentong, de wilde hyacint. Het overzicht is niet compleet maar volstaat om, wandelend onder de witbloeiende meidoorn, ook naar beneden te kijken voor die witte, gele, blauwe pracht die je alleen maar blij kan maken.

Wel heb ik soms het gevoel dat blij zijn niet altijd mag. Oekraïne zit in de weg. En dat geldt ook – en al zoveel langer – voor Syrië, Yemen, Nigeria, Congo, om maar die te noemen. Oorlog, hongersnood, natuurrampen... zoals ook in ons land waar de ellende van de overstromingen van vorige zomer nog lang niet voorbij is.

Het stopt nooit.

Soms denk ik dat dit toch niet de wereld kan zijn die de Schepper voor ogen had toen Hij het licht schiep, de zee, de bergen en bloemen, met Eva en Adam als de kroonjuwelen van al dat moois.

Waarom is er op die wereld zoveel gruwelijk leed dat, wat nog het ergst is, veroorzaakt wordt door mensen en vooral onschuldigen treft?

Dichteres M. Vasalis (1909 - 1998) zei in vier regels hoe zij daar tegenaan keek. Ze schreef:

De zomerwei des ochtends vroeg,
En op een zuchtje dat hem droeg
Vliegt een geel vlindertje voorbij

Heer, had het hierbij maar gelaten.

Het klinkt bijna kettters. Vasalis heeft zich niet te moeien met de schepping. Maar zij was en is niet de enige die worstelt met de soms verstikkende waaromvraag. Waarom zijn er mensen die genadeloos oorlog voeren, die over lijken gaan voor macht en zelfs kinderen niet sparen.

We weten dat er tegenover het kwade in de wereld veel goedheid staat: vaak verborgen maar daarom niet minder groots. Onlangs, in een van zijn toespraken, riep paus Franciscus op om de slachtoffers niet alleen zoveel mogelijk te helpen maar ook voor hen te bidden. Hij voegde eraan toe dat de gekruisigde Jezus zich daar, in de schuilkelders van Oekraïne bevond.

Toen ik die uitspraak pas gelezen had, vroeg ik me af of de mensen in die schuilkelders zich daarvan bewust waren. En dacht plots aan de nachten, meer dan 70 jaar geleden, die ik als kind in een schuilkamer heb doorgebracht. En hoe wij daar dikwijls luidop zaten te bidden: wees gegroet Maria, aan de lopende band, vurig smekend om haar bijstand, vooral wanneer de bominslagen dichterbij leken te komen. Vast staat dat het hielp om die bange uren door te komen.

Was het een psychologisch effect van het gezamenlijk en herhaald gemurmel? Iets als een mantra?

Of was het meer?

T.S.